

Beslutningsforslag nr. B 101. Fremsat den 22 februar 2000 af Erik Larsen (V), Else Winther Andersen (V), Tove Fergo (V), Eva Kjer Hansen (V), Gyda Kongsted (V), Lars Løkke Rasmussen (V), Jens Heimbürger (KF) og Knud Erik Kirkegaard (KF)

Forslag til folketingsbeslutning

om retten til frit valg af plejehjem og plejebolig

Folketinget pålægger regeringen inden 1. maj 2000 at fremsætte lovforslag, der sikrer alle, som er visiteret til en plejehjemsplads/plejebolig, ret til frit valg af plejehjem/plejebolig. Det frie valg skal også gælde alle, som har en plads ved lovens ikrafttræden.

Bemærkninger til forslaget

Alle ældre, der er visiteret af kommuner til en plejehjemsplads eller plads i en plejebolig, skal have ret til at vælge netop det plejehjem eller den plejebolig, der opfylder den enkelte ældres krav til tryghed og kvalitet i plejen. Retten til frit at vælge plejehjem og plejebolig skal også gælde, selv om det fortrukne sted tilfældigvis er placeret i en anden kommune.

Lovgivningen skal ikke spænde ben for, at borgerne kan vælge de løsninger, som lige netop passer den enkelte borger bedst. Tanken om frit valg har da også vundet indpas inden for børnepasningsområdet og på sygehusområdet.

I dag stiller lovgivningen krav om, at der skal være en religiøs eller en familiemæssig begrundelse for, at ældre personer kan vælge at bosætte sig på et plejehjem i en anden kommune. Enkelte kommuner har desuden etableret samarbejdsaftaler på området, som muliggør friere valg. Antallet af ældre, der på denne måde har adgang til at vælge plejehjem/plejebolig på tværs af kommunegrænserne, er imidlertid begrænset.

I godt tre fjerdedele af kommunerne er der i øvrigt mulighed for, inden for kommunegrænsen vel at mærke, at vælge et ikke-kommunalt tilbud - typisk selv- ejende institutioner.

Praksis vil derfor ofte være forskellig fra kommune til kommune. Forslagsstillerne ønsker ensartede ret- tigheder for vore ældre medborgere, uanset hvor i lan- det de er bosat.

Forslagsstillerne finder det desuden for snævert, at den ældre skal kunne dokumentere særlige familie- mæssige eller religiøse forhold eller være omfattet af lov om erstatning til besættelsestidens ofre, før ved-

kommende kan blive optaget på et plejehjem uden for kommunen. Den begrænsning i det frie valg skal væk.

I øvrigt oplever kommuner, der har indført friere valg inden for ældreområdet, at borgernes tilfredshed med de leverede velfærdsydelser stiger.

Det frie valg kan også være med til at sætte større fokus på kvaliteten af pleje på det enkelte plejehjem. Flere af de såkaldte utidssvarende plejehjem, hvor den bygningsmæssige standard måske ikke helt er på høj- de med nutidens krav, har til gengæld ofte nogle kva- liteter, hvad angår nærhed og omsorg, som måske ikke altid er til stede inden for mere moderne pleje- hjemsmiljøer.

Socialministerens tanker om at uddele karakterer til de enkelte plejehjem vil jo også først for alvor få men- ning, hvis det knyttes sammen med et reelt frit valg af plejehjem. Beslutningsforslaget skal derfor ses i sam- menhæng med forslagsstillerne andre beslutnings- forslag om kvalitetsstandarder i ældreomsorgen og skærpet tilsyn i ældreomsorgen.

Rent praktisk skal pengene følge den enkelte ældre borger fra hjemkommunen. Der skal i den forbindelse fastsættes nærmere regler for, i hvilket omfang kom- munen er forpligtet til at betale en eventuel merpris i forhold til gennemsnitsprisen for en plejehjemsplads på kommunens egne plejehjem.

I de tilfælde, hvor den ældre på grund af demens m.v. ikke har mulighed for selv at vælge, skal det være op til de pårørende at vælge det rette plejehjem eller den rette plejebolig.

Forslagsstillerne er opmærksom på, at der kan gå op til et par år, inden ordningen er fuldt indkørt.

Skriftlig fremsættelse

Erik Larsen (V):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

*Forslag til folketingsbeslutning om retten til frit valg af plejehjem og plejebolig.
(Beslutningsforslag nr. B 101).*

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.